

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi
tudi večkrat) z
prihodnjega a

Dopisi naj se frankira
šiljajo uredništvu lis
Velikovec, Koro

Ljubljana

Rokopisi naj se samo
strani lista napišejo, druga stran
naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.
Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasilu koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » 6.—
» 1 mesec » 2.—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 40 v, med
besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat,
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 60 v, za parte, zahvale in
izjave po 80 v za 1 cm². — Za male
oglasje se plačuje po 20 v za besedo;
debelo tiskano 40 v vsakokrat;
minimum 4 K.

Za izvestilo pri upravnilstvu 2 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvo lista »Mir«,
Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 24. junija 1920.

Št. 30

Uradno obvestilo o regentovem prihodu.

Predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejc je izdal ta-le oklic:

Slovenski javnosti.

Njegovo kr. Visočanstvo prestolonaslednik in regent Aleksander pride dne
26. junija v Ljubljano.

Na osvobodena slovenska tla stopa po stoletjih robstva vladar, ki ga je
klical narod sam.

Vem, da mi ni potrebno z besedami izražati globokih čuvstev in drhtenja
naših src, ki bodo v zanosu utripala tiste dni, ko bo Njegovo kr. Visočanstvo
prestolonaslednik, našega naroda sin, prebival sredi med nami.

Slovenija bo storila vse, da najslovesnejše in najpristrčnejše pozdravi
svojega junaškega in najvišjega sina.

Dr. Brejc l. r.

Denar.

-Z- Jugoslavija je zdrava država; ima vse
predpogoje za lep daljnji razvoj. Ima dosti zemlje,
je skoraj tako velika kot velesila Italija, Jadran-
sko morje jo veže s celim drugim svetom. Živeža
ima dosti in žita ima razun za svoje prebivalce
še za 10 drugih milijonov ljudi, tako da
more skoraj dvakrat preživljati ubogo Nemško
Avstrijo. Jugoslavija ima tudi vse predpogoje
za lep razvoj industrije. In na jugoslovanski
zemlji prebiva čvrst, zdrav, inteligenten narod.
Kaj čuda, če pravijo razni državniki, da ima
Jugoslavija najlepšo bodočnost.

Da nam svet zaupa, nam pravijo borzna po-
ročila in tako si bom dovolil, obiskati v duhu
razne borze! Da bo nam pa napredek očividni,
hočem vse to oinoviti, kar sem pred mesecem v
„Miru“ o denarju pisal.

Borza v Curihu.
14. maja so plačevali: za 100 jugoslo-
vanskih kron 360 švicarskih frankov,
za 100 nemško-avstrijskih kron 290
švicarskih frankov.

14. junija so plačevali: za 100 jugo-
slovanskih kron 650 švicarskih frankov,
za 100 nemško-avstrijskih kron 390
švicarskih frankov.

Nemška Avstrija:	14. maja	12. junija
Za 1 dolar	205	140
„ 1 angleški funt	830	580
„ 100 francoskih frankov	1340	1200
„ 100 nemških mark	468	415
„ 100 lir	1100	875

Kakor vidimo iz teh suhoparnih števil, pla-
čuje Nemška Avstrija za tuji denar skoraj še
enkrat toliko nego mi Jugoslovani.

Primer: Nemška Avstrija naroči iz Ita-
lije za 1 milijon lir riža; v nemško-avstrijskem

denarju mora dati za ta riž po borznem poročilu
ne manj kot 8 milijonov 750.000 kron.

Jugoslavija bi dala za isti riž, kakor nam
pove borzno poročilo, samo povprečno 4 mili-
jone 850.000 kron.

Nemška Avstrija kupi v Ameriki za 1 mi-
lijon dolarjev sladkorja; plačati mora za ta
sladkor 140 milijonov nemško-avstrij-
skih kron; Jugoslavija plača za isti sladkor
samo 80—82 milijonov jugoslov. kron!

Iz teh dveh primer vidimo, kako važno je
za vsakega borzn poročilo, ker vzrok je riž, še
bolj pa sladkor, drugič pa, da vlada v državi s
s abim denarjem, kakor je na pr. Nemška Avstrija,
večja draginja nego v državi z boljšim denarjem.

Ni čuda, da pride vsak nemčur prav žalosten
iz Celovca, ko vidi, kaka draginja je tam!

Tekom enega meseca se je naš denar po-
boljšal za 290 švicarskih frankov — nem-
ško-avstrijski samo za 1 švicarski frank!

Naj še omenim, da vrednost našega denarja
od dne do dne raste in ni dvoma, da bo v naj-
krajšem času na 10 švicarskih frankov. To je pač
razveseljivo znamenje.

Dunajska borza.

Deviza na Zagreb je stala 14. maja 152 do
164 avstrijskih kron. To se pravi: Avstrijski
trgovci, ki je kupil 4. maja za 100 jugoslovans-
kih kron žita in sploh živeža v Jugoslaviji, je
moral dati 152—164 nemško-avstrijskih kron.

14. junija je stala deviza na Zagreb 170—
185 avstrijskih kron. Torej se je tekom enega
meseca za približno 20 kron podražila! Ali ni
to dobro znamenje?

Za 400 jugoslovanskih kron so plačevali
14. maja 575—625 nemško-avstrijskih kron. —
14. junija 625—675!

V teh številkah se vidi naša gospodarska
premoč napram Nemški Avstriji — in je vsa
druga hecarija samo „larifari“!

Podlistek.

Sveče.

(Narodopisna őrica. Spisal L. Horvat.)

Sveče so velika vas v središču našega lepega
Roža na vznožju mačenskih hribov, ki tvorijo
predgorje starodavne Kočne in častitljivega
velikana, sinjega Stola. Kot idila, položena v do-
lino, se razteza vas izpod hriba proti Dravi, skrita
v gostem gozdu zlatih sadnih dreves, iz katerih
se dviga lep stolp primeroma premajhne farne
cerkve in obdana z rodovitnimi polji in bujnimi
travniki. Čedne hiše so večinoma pritlične, ljud-
stvo pa pošteno, prijazno in veselo.

Kot rojstni kraj našega narodnega voditelja
Andreja Einspielerja so Sveče za nas historičnega
pomena.

Nekdaj pa ni bilo tako. Bila je to manjša
vasica s cerkvijo, obdana z brezovim lesom. Zato
se je pa imenoval ta kraj „v Brezju“. Ko so vdrl
Turki v deželo, prišli so tudi pred Brezje, a pred
vasjo pa so se začeli vdirati konji v zemljo do
trebuha, tako, da niso mogli dalje. S strahom so
se obrnili Turki nazaj in so rekli: „Tukaj je
»svet čas«!“ Tako je dobilo Brezje ime „v Svečah“.

Pa res, od Turkov se najde v Svečah le malo
spominov, med tem ko so v Rožni dolini grozno
razsajali. V št. Janžu so strgali kip Device Marije
raz oltar in ga vrgli na ogenj. Ker ni hotel go-
reti, vdaril je Turčin s sabljo čez lice in pri-
tekla je kri. Še danes moreš gledati Marijo
očrnelo in z rano v št. janskem oltarju. Kako so
divjali v Podgorjah in v št. Jakobu, nam pravi
krasna povest „Miklova Zala“.

Na potu iz Bistrice od vzhodne strani, od
južne strani pa iz „Male ravne“, imaš čez vas
naravnost diven razgled. Tam na „Mali ravni“

streljajo fantje ob veliki noči in drugih sveča-
nostih z možnarji.

Sveški fantje so bili od nekaj bistre in iz-
najdljive glavičice. Za streljanje, ki je bilo njih
največje veselje, iznašli in naredili so napravo,
katera je glas strela obilno povečala. Tavžazov
Mart'n, sodar in velik šaljivec, je naredil iz dol-
gih, posebno za to vrezanih desk, veliko cev, ki
je imela dober meter premera, takozvano „bumbo“.

Pri kovaču pa so dali napraviti možnar v
podobi velike pištole, ki so ga pri ožjem zadnjem
krajn vtaknili skozi luknjico v bumbo. Vžgal se
je možnar seveda od zunaj. Pok se je v bumbi
mogočno razvil in donel čez Sveče kakor iz „ka-
none“. Bumba je bila ponos Svečanov.

Pa tudi peti so znali ti fantje! Ker je vsak
rojen pevec, niso potrebovali nobenega pevovodje,
vsak se je potrudil, da je po posluhu harmonijo
okrasil s kakšno posebnostjo, da, tekmovali so v
teh „kunštih“. Ko so zapeli zvečer sredi vasi, je
bilo, kakor bi igral na najboljše orglje. Posebno
veselo je bilo, ko so prišli kosci iz „Breznja“
(velike senožeti), kose na ramah in kvišku obr-
njene, pušeljce za klobuki in peli skozi vas, da
je vse „cingljava“. Biti so pa morali vedno vsi
skupaj in niso trpeli, da bi kateri stal ob strani.
Tudi stepli so se včasih, a v par dneh je bil
preprij poravnani in spet so bili vsi najboljši pri-
jatelji.

Kadar so se pa zbrali ob nedeljah po večpru
v gostilni in so začeli peti in jih je spremljal
„Bdnarjev Folt“ z orgljami (na meh), takrat so
pa šibre v oknah kar šklafrdale. Zda si pa mo-
reš misliti, kaj je šele bilo ob semnju! Tedaj so
pa pele, godle in rajale kar cele Sveče.

Tam pri „Covnarju“ ste bili dve šivilji, Mojca
in Johana, poštene, postarane sestre, ki ste znali
ogromno veliko pesmi. Iz tega vira so zajemali

fantje, ki so bili posebno navdušeni za petje, ka-
kor na pr. Punkarjev Šiman, Tajčpavrov Joza,
Jozlov Prma, Kocijanov Vorenc itd. Tam v
„Covnarjevi kamri“ so imeli svoje pevske vaje.

V Svečah se je v prejšnjih časih tudi pridno
predlo in taki večeri so bili zelo zanimivi. Sve-
čani so znali prav veliko „bersmov“ in pri fožanju
sirka (koruze) in na preji bilo je včasih zelo veselo.

Pred 50 leti se je živelo v Svečah še prav
patrijarhalno. Čudno, da nemška kultura v Sve-
čah ni našla plodovitih tal. Le malokdo je znal
nemško. Purhermaster Žavnik je nemščino le za
silo lomil. Odam pa je govoril malo boljše, ker
se je naučil pri „trahonarjah“.

Ljudstvo je pridno obdelovalo polje, bilo po-
božno in rado zahajalo v cerkev, po večerjih pa
so molili rožni venec po vseh hišah.

Tudi praznoverstvo je bilo še razširjeno in
ni jih bilo malo, da so verovali na strahove,
coprice itd. Nekega večera je bilo nebo krvavo-
rdeče. Ljudje so se zbirali v gručah, trepetali in
prerokovali vojsko. Bil je pa to odsev goreče vasi
okoli Vrbskega jezera.

Žalibog se je tudi v to dobro ljudstvo zaril
demon „alkohol“ ter onesrečil in uničil mnogo
družin. Koliko vrlih mož in fantov je moralo za-
radi te kuge v prezgodnji grobi!

Vojna pa je spremenila tudi sveško lice. Ne-
kateri pijanci so pomrli, drugi pa, ki so imeli
tudi „frakelj“ za Boga, so se pa radi pomanj-
kanja denarja in alkohola poboljšali; menda še
Uklnov Peter.

Namesto čestilcev žganja pa najdeš sedaj v
Svečah trezne ljudi, celo mnogo abstinentov med
mladino. Raditega se bo blagostanje v Svečah
zopet začelo dvigati, posebno pa, ko pridejo Sveče
srečno v svojo pravo domovino, v bogato in lepo
Jugoslavijo.

Deviza na Dunaj je stala v Zagrebu 14. junija samo 57—58 jugoslovanskih kron! To se pravi: Jugoslovanski trgovec, ki je kupil v Nemški Avstriji za 100 nemško-avstrijskih kron blaga, je dal samo 57—58 jugoslovanskih kron!

Na podlagi teh števil v devizah na Zagreb in na Dunaj hočem opozoriti naše kmete, da bodo oni svoje stroje, pluge itd. veliko ceneje kupovali nego nemško-avstrijski kmet.

Primeri: Nemško-avstrijski kmet je kupil 14. junija stroj za 10.000 kron, katero svoto je moral tudi natanko nteti trgovcu.

Kaj bi plačal jugoslovanski kmet za isti stroj? Nemški letak ali brošurica bi pisala 20.000 kron in zraven še kakih 30.000 kron carine!

Borzo poročilo, ki je pač bolj zanesljivo, pravi samo 5700—5800 jugoslovanskih kron, ker je pač deviza na Dunaju stala samo 57—58 kron. S tem mislim je hecarija osmešena.

Če vračunamo potem še carino za par sto kron za en stroj, pač pride Jugoslovanu stroj neje kot Nemško-Avstriju. Še nekaj bi celovški Nemci oporekli: Transport v Jugoslavijo je daljši nego v Nemško-Avstrijo. Nemčur mu verjame, a inteligentni slovenski kmet mu pa odgovori: Če leži Grabštanj danes v Jugoslaviji, je pač ravno tako daleč v Celovec, kot prej v stari Avstriji, zaradi tega tak stroj ravno tako lahko pride v Grabštanj kot poprej.

* * *

Kaj plačamo mi za tuji denar in kaj Avstrijci?

Jugoslavija: Plačujemo torej po enem mesecu za tuji denar manj:

14. maja še: 14. junija samo: manj:			
Za	1 dolar . . .	126—133	80—82
"	1 angleški funt	640	360
"	100 franc. frankov	1010	630—670
"	100 nem. mark	286—290	245—252
"	100 lir . . .	690—705	450—520

Primerjajte številke pod 14. majem z onimi pod 14. junijem — in videli boste razliko!

Politični pregled.

Jugoslavija.

Občinski volilni red za Slovenijo

je bil uveljavljen in uradno razglašen. Tudi ženske imajo volilno pravico.

Italija.

Nittijevo ministrstvo je odstopilo, nov kabinet je sestavil Giolitti, ki je star prijatelj Nemčije. V jadranski politiki se bo držal baje londonskega dogovora. Italija more komaj $\frac{1}{3}$ svojega prebivalstva preživljati s svojimi lastnimi zalozami. Za industrijo nima sirovin, ne lesa, ne premoga. Brezposelnost je velika. Dosedaj je dajala kruh po nizkih cenah. To jo je veljalo na leto 8 milijard. Zato so hoteli cene kruha zvišati, a Nitti je moral iti. Sedaj bo morala prispevati država letno 14—15 milijard. Dolga ima že dosedaj 120 milijard. V Albaniji je bila tepena, le čez Valono ima še protektorat. V Mali Aziji se ji bo enako godilo kakor v Albaniji, Libija pa je mesnica za italijanske bataljone. Država se nahaja v veliki krizi. Štrajkajo delavci, koloni (najemniki) se upirajo, železničarstvo, mornarstvo, vojaštvo se punta. Položaj ni rožnat. — V Parizu je dijak Rusten Aveni, Albanec, ustrelil albanskega diktatorja Essad pašo.

Nemiri v Trstu.

Arditi, ki so jih pripeljali iz Istre, so uprizorili nemire, nosili rdeče zastave in vsklikali ruskemu boljševiku Ljenu. „Arditi“ so bivši kaznjenci, ki so jih izpustili in preoblekli v vojake. Streljali so. Nekaj je bilo ranjenih. Arditi bi morali oditi v Albanijo, kjer so bili Lahi tepeni.

Avstrijska republika.

Vlada odstopila.

Dne 11. je odstopila avstrijska vlada. Predsednik Seitz je sprejel demisijo kabineta. Dr. Renner pa bo za enkrat še vodil s to vlado državne posle dalje.

Dnevne vesti.

Obisk regenta v Mariboru. Regent Aleksander pride 29. t. m. v Maribor. Iz Ljubljane se pripelje v avtomobilu ob 12. uri, na kar se bo vršil na Glavnem trgu slovesen sprejem. Po sprejemu bo v veliki dvorani „Narodnega doma“ komers. Ob 6. uri popoldan se potem regent odpelje s posebnim vlakom v Zagreb. Tudi koroški Slovenci iz Podjune bomo v Mariboru pozdravili regenta in se mu bomo poklonili. Rožani papohite na Bled, kjer ga bosta v imenu ljudstva pozdravila poslanca Grafenauer in Smodej.

Naši otroci v Ljubljani. Dne 11. t. m. je obiskala mladina iz Podgorja, Bistrice, Sveč, Podlublja in iz Borovelj pod vodstvom dr. Fr. Mišiča Ljubljano. Na vseh postajah so jih pozdravljali otroci. V Ljubljani je koroško mladino sprejelo 7000 otrok iz ljubljanskih šol. Pozdravili so naše otroke učenec Julij Mikota in učenka Jelica Debeljakova, g. ravnatelj Glasbene Matice Hubad, magistratni ravnatelj dr. Zarnik. Zahvalili so se za pozdrav učenka Sablačanova, kmetski fant Ogris in učenka Ferjančičeva. S salezijansko godbo na čelu je korakala mladina v Ljubljano. V gledališču so predstavljali pravljico z godbo in petjem „Trnjulčica“. Otroci so bili čez vse zadovoljni. — 80 otrok je zvečer nastopilo pri koncertu Glasbene Matice in pelo koroške pesmi. Občinstvo je bilo zadovoljno. Otroci so odnesli iz naše prestolnice lepe spomine. Ta dan jim bo ostal živo v spominu celo življenje.

Delavski shod ob Vrbskem jezeru. Slov. kršč. soc. delavstvo je 13. t. m. priredilo ob Vrbskem jezeru shod z veselico. S posebnim vlakom se je pripeljalo 1500 delavcev iz Ljubljane, Gorenjskega in iz Roža. Ker je deževalo, je bila sv. maša v cerkvi v Vetrinju, pri kateri je krasno pel pevski zbor Ljubljane. Z godbami na čelu so odkorakali k Vrbskemu jezeru. Shoda se je udeležilo tudi obilo domačega ljudstva. Na zborovanju so govorili: Fr. Sušnik, Ivan Gostinčar, Kremžar in Žužek. Koroški delavec se bori proti nemškemu kapitalizmu in imperializmu. Krščanski delavec v družbi krščanskega kmeta bo tudi odslej nosil breme narodnega in socialnega osvobodilnega boja na Koroškem.

Koroški Slovenci na orlovskem taboru v Mariboru. Pripravljalni odbor v Pliberku je že prvi teden razpečal 600 taborskih izkaznic.

Na državni gimnaziji v Velikovu. Na vrhovi sprejemni izpiti v poletnem terminu v 1. razred dne 1. julija 1920. Vpisovanje se vrši 30. junija dopoldne in 1. julija od 8.—9. ure dopoldne. Prispevek za učila in mladinske igre znaša 12 kron. Učenci se naj oglasijo v spremstvu starišev ali njih namestnikov. Predloži se krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Starost, najmanj 10 let, dovršenih do konca leta 1920.

Na državnem učiteljskem v Velikovu. Na vrhovi sprejemni izpiti v 1. letnik, dne 2. julija 1920. Začetek ob osmi uri dopoldne. Vpisovanje se vrši 1. julija od 10.—12. ure dopoldan. Učenci pa se lahko oglasijo tudi že 30. junija 1920. Učenci in učenke, ki žele vstopiti v 1. letnik, morajo biti ob začetku šolskega leta 15 let stari, telesno sposobni in pravno nepokvarjeni. Višji šolski svet lahko dovoli, da se sprejmejo učenci in učenke, ki so 14 in pol leta stari. K vpisovanju je prinesiti seboj: a) Krstni list; b) zadnje šolsko izpričevalo; c) uradno izpričevalo o telesni sposobnosti, ki ga izda okrajni ali distriktni zdravnik. Sprejemni izpit obsega: veronauk, slovenščino, zemljepisje in zgodovino, naravoslovje, prirodopis, računstvo, geometrijo in telovadbo za dečke. Izkazati se morajo, ali imajo posluh za petje. Učenke morajo predložiti tudi nekaj ročnih del, ki so jih same izготovile. Iz slovenščine in računstva se vrši pismena in ustmena skušnja, iz drugih predmetov samo ustmena. Zahteva se snov 3. razreda meščanske šole.

Slov. trg. šola (dvorazredna), ki šteje letos 7 oddelkov z 260 učenci, se s šolskim letom 1920/21 podržavi.

Toča je napravila 9. junija 1920 precejšnjo škodo v Pokrčah, Mlinčah, Rikarji vesi, Sp. Troboju, Zg. Troboju in Malčapah.

V cerkev v Kazazah je udarila dne 9. junija 1920 strela, poškodovala stolp, zid in tla v cerkvi. Škodo cenijo na 20.000 kron.

Borovlje. Za živinozdravnika v I. čin. razredn je imenovan g. Josip Rauter.

Pliberk. Kancelist Pavel Kleber je na lastno prošnjo od okr. sodišča v Pliberku premeščen k okrožnemu sodišču v Maribor.

Mežica. Namesto Antona Hribarja, ki se je kot član gerentskega sosveta v Mežici odpovedal, je imenovan za prisednika Janez Hornbök, župnik. Obenem so poleg sedanjih prisednikov imenovani za prisednike še Martin Komar, rudar tokraj Meže; Matej Novak, rudar v Podpeci; Aleš Tašl, rudar v Podpeci. Prisednik Avgust Cvikel se je preselil v Ljubljano.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Škocijan. (Razno.) Hudoben človek, nemčur, katerega dela so hudobna in si ne upa na dan, ker ima slabo vest, je ponoči trosil po potih iz Celovca prinese liste, polne raznih budalosti in neslanih dovtipov. Pa naši zavedni ljudje, ko so jih k maši idoč pobirali, so smatrali to le

za slabo šalo in jih še brali niso. Mi si mislimo tako, kakor oni gospodar v evangeliju, da pustimo oboje rasti do žetve, do glasovanja, tedaj bodo tudi ti zaslepljeni, kar jih je še, spoznali, da je ves njihov trud zaman. — 13. t. m. so naši fantje in dekleta ob obilni udeležbi uprizorili igro „Naša kri“. Vsi igralci brez izjeme so dobro rešili svoje vloge, a ne moremo si kaj, da ne bi posebej omenili g. Mihaela Kačnika, ki je res mojstrsko in dovršno igral francoskega stotnika Renarda, da je njegov fini in gotovi nastop gledalce kar očaral. Pred predstavo so nam gg. kaplan Kovač, jurista Felacher in Urbanc v domači poljudni besedi razložili naš gospodarski in politični položaj in polomijo Avstrije. G. župnik Poljanec je pa v krepkih in prepričevalnih besedah bodril omahljivce, naj se ne dajo premetiti od plačanih hujskačev, da naj trdno zaupajo v našo pravično stvar. — Dne 15. t. m. smo pokopali ob obilni udeležbi vzorno članico naše Marijine družbe pd. Prajnikovo Tilko, katero je Bog po skoro triletni težki bolezni, katero je prenašala z res angeljsko potrpežljivostjo in vdanostjo, poklical k sebi. Ob grobu je g. župnik v poslovilnem govoru omenjal njeno na zunaj skromno in tiho življenje, pa toliko večjo njeno iskreno pravo pobožnost do nebeške Matere in najsvetejšega Srca. Naj uživa pri Bogu zaslužen plačilo!

v Prevalje. Tu se množe vedno bolj tatvine. Pred kratkim je bilo pri belem dnevu ukradeno g. Stoparju 4000 kron, gđc. Kokaljevi 500 kron, neki drugi stranki čevlji in tako gre naprej. Ali se res proti temu ne da ničesar ukreniti? Pozivljamo orožništvo, naj ima pazne oči na razne osebe, ki nič ne delajo, a vseeno dobro živé. — Tudi v narodnostnem oziru bi lahko poznali več ponosa. So ljudje, ki vedno zabavljajo čez nas in našo državo, mi pa smo tako pohlevni, da jim ne damo pravega odgovora. Treba bi bilo stopiti takim ljudem na prste, da bodo vedeli, kdo jih živi. Zapomnimo si, da „kdo zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“.

v Št. Jurij na Vinogradih. (Strela.)

Na praznik presv. Srca Jezusovega smo pokopali ob veliki udeležbi Franca in Engelberta Weißnegger, 10 in 7 let stara šolarja, pd. Ferdjeva v Št. Juriju. Dne 9. t. m., ob kaki 5. uri popoldne, je udarila strela v komaj osem metrov visoko lipo tik Ferdjeve kajže in ubila oba fanta, ki sta stala pod njo. Francel je bil na glavi, na prsih in nogah hudo ožgan; Bertej pa je bil samo neznatno ranjen na licu. Ako pa bi strela treščila samo eno minuto prej, bi bila mrtva tudi mati, ki se je mudila pri fantih. Bog tolaži hudo prizadeto rodbino. Ganljivo je bilo, ja solze so nam porosile oči, ko so šolarji iz Šmarjete pod vodstvom gg. učiteljev zapeli na grobu:

Pomlad že prišla bo,
K' vaju na svet ne bo
Ko bodo djali,
V to črno zemljo.

v Žitara ves. Ponosno je lahko tukajšnje „Žensko društvo“ na uspeh, ki ga je doseglo v nedeljo, 13. t. m. s svojo veliko in bogato prireditvijo. Sicer so želi predstavitelji dramatične umetnosti že pri prireditvi v polni meri zaslužen pohvalo, vendar naj tudi širša javnost izve, kaj zmore dobra volja in pa misel, podati narodu nekaj lepega — narodnega. Na sporedu je bila igra „Krivoprisežnik“. Pred predstavo samo je domači g. župnik podal vsebino igre in v krepkih ter jedrnatih besedah pozival ljudstvo, naj ne priseže na dan plebiscita po krivem, češ, vsaka druga kriva prisega se more slej ali prej popraviti, samo ta, če bodo slovenski Korošci na dan glasovanja oddali svoje glasove za Nem. Avstrijo, je največja kriva prisega, katere ne bo mogoče nikdar več popraviti in bo vse krivoprisežnike grizla do konca njihovega življenja vest. Za njim nas je navdušil g. notar Zarnik iz Dobrle vesi, čigar govor bo ostal vsakemu izmed nas dobro v spominu. Drama, oziroma žaloigra „Krivoprisežnik“ se je predstavljala dovršeno. Vloge so bile v dobrih rokah in izvrstno nastudirane. Naslovno vlogo je imel domači g. nadčitelj Sokol. Tudi ostale vloge so bile dobro igrane. Režija in scenerija sta bili dobri — naraven je bil blesk — vse zasluga g. nadučitelja Sokola, ki je vodil vso prireditev in katerega prosimo, kakor tudi vse igralce in igralke, da nam kmalu zopet kaj lepega nudijo. — Pevske točke pa je pel pevski zbor „Narodne Čitalnice“ v Dobrli vesi.

v Komel nad Pliberkom. Zadnjega maja se je razlegalo veselje iz Pistotnikove hiše po celem hribu Komelna. Pa zakaj tudi ne. Mladi Pistotnik je pripeljal na dom vrlo mlado ženko Amalijo Černic pd. Kotnikovo iz Čirkovč. Celo staremu Pistotnikovu očetu je šlo veselje skozi srce ta dan, da so zapeli ono svojo: „Z nobenim purgarjam pa jaz ne tavšam...“ Obiskalo je nas Komelčane tudi več pliberških Slovencev, ki

so nas razveselili z lepimi slovenskimi pesmimi. Mlademu paru kličemo: „Bodita srečna!“

v Pliberk. (Poroka.) V ponedeljek, dne 7. t. m. je stopila s svojim ženinom pred oltar v daljni Koprivni nekdanja predsednica ženskega odseka našega izobraževalnega društva Alojzija Vošank. Ob tej priliki je darovala društvu večjo vsoto denarja, za kar se ji blagajnik v imenu vseh društvnikov najpristraneje zahvaljuje. Vsi člani in članice izobraževalnega društva voščimo svoji nekdanji predsednici vso srečo in blagoslov v novem stanu!

v Šmarjeta nad Pliberkom. Zapustil nas je g. učitelj Derbuch. Ni se hotel ukloniti oblasti in naše otroke podučevati v jugoslovanskem duhu.

Boroveljski okraj.

b Bistrica v Rožu. Posnemajte! Gospa Marija del Fabro darovala je 50 kron Jugoslovanski Matici kot del dobička od domače veselice.

b Bilčova. Krasen dan je bil za naš kraj praznik sv. Rešnjega Telesa. Bil je kakor vsako leto obhod s sv. Rešnjim Telesom, pa letos je bil ta obhod: obhod po svobodnem domačem polju. Udeležilo se ga je razen domačinov tudi veliko ljudi iz sosednjih župnij. Naša dekleta so spremlila našega Zveličarja z venci na glavah. Nastopila je tudi tukajšnja požarna bramba. Kako milo domače je zvenelo pri obhodu slovensko povelje. Vsa čast članom požarne brambe, ki so se obhoda v tako velikem številu udeležili. A čast tudi fantom in dekletom, ki so s svojo požrtvovalnostjo in s svojim delom pripomogli, da je zaplapolala ta dan na zvoniku domače cerkve ter na tukajšnji ljudski šoli slovenska trobojnica. S ponosom smo zrlji na plapolajoče zastave, katere so vsakemu glasno klicale, da smo mi Bilčovčani trdni v prepričanju, da bodo te zastave na dan glasovanja plapolale še veličastneje nego danes, ker tedaj bodo tudi tisti morali priznati, da so Jugoslovani, katere je zastava na zvoniku malo v oči bodla.

b Kotmara ves. (Visok obisk.) Dne 14. junija 1920 sta prišla iz kajfne Hudričev sin in Albin Laussegger iz Plajberga. Oba sta nemčurja, folksverovca, lenuha, potepuha in od Avstrije plačana agenta za našo občino. Pod pretvezo, da kupujeta jajca, obiščeta vse naše znane nemškutarje. Dobili so ju pri Nartovem Juriju. Oslov, ki poslušajo take fakine, seveda nikjer ne zmanjka. Sploh pa ne morejo nemčurji nič za to, če jim je Bog namesto pameti en otep slame porinil v glavo. Kar je pri nas nemčurjev, nobeden ni normalen, naj mu je potem že ime Peter, Šimen, Juri, Lizka ali Pepi. Verjamejo vse, kar jim kdo pravi od Nemcev in si potem šepečejo na uho. Kaj pa mislite po plebiscitu narediti? Ali ste že mislili kedaj na to? Mi že, to vam povemo, da že skrbimo zanaprej.

b Borovlje. (Koroška deca v Ljubljani.) Komu izmed onih, ki so spremili našo deco dne 11. t. m. v belo Ljubljano, se ni orosilo oko ob bratskem sprejemu, katerega so nam priredili naši rojaki onkraj Karavank. Nihče si takega sprejema ni predstavljal. Sploh mi Korošci na kaj takega do sedaj nismo bili vajeni, ker vedno smo poznali le zaničevalne ter prezirljive poglede, nekdanji tako visoko letajočih, a sedaj tako nizko padlih Celovčanov. A srce Slovenije, bela Ljubljana, nam je pa pokazala čisto drugačno lice. Kar so nam storili ta dan bratje onkraj Karavank, ter posebno Ljubljančani, tega mi Korošci ne bomo nikdar pozabili. Kaj takega more le storiti brat za brata. Vsi, ki smo spremlili naše otroke, smo bili ginjeni do solz, ko smo videli, kako se je naša deca po vseh koldvorih navdušeno pozdravljala. To nam je jasen dokaz, da že v srcih naših otrok gori ogenj, kateri nas ogreva v skupni bratski ljubezni. In ta ogenj bratstva nam ne ugasi zloba celega pekla, še manj pa obupno sikanje onih, ki so nam že nekdanj skušali ta ogenj pogasiti. Ker naša mladina je naš up in če je ta vzgojena v narodnem duhu, potem smo mi na svoj zarod lahko ponosni. Ponosno lahko dvignemo glave

ter s trdno in krepko roko lahko posežemo v boj, da bo čimprej naš slednji brat otet iz tujega robstva, ker lahko smo uverjeni, da se nas bo naš zarod hvaležno spominjal, zavedajoč se, da smo mu mi priborili svobodo. Vam, bratje onstran Karavank, pa kličemo: „Prisrčna Vam hvala, za Vaš tako jasni dokaz, da nas ljubite kot brate. V imenu naših otrok Vam kličemo: Živel!“

Rožani.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dober prijatelj v takih hudih dneh Vam je Fellerjev Elza-fluid! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 6 K.

Slaba hrana Vam je pokvarila želodec? Fellerjeve prave Elza-kroglice ga spravijo v red! 6 škatljic 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje! Evgen V. Feller, Stubica donja, Elza-trg št. 67, Hrvatska. B

Gospodarstvo.

Cene žitu. Dne 11. junija je stala pšenica franko vagon Srem ali Banat boljše vrste 675 K (100 kg), koruza 480 K, otrobi 140 K.

Naš gospodarski položaj. Finančni minister Kosta Stojanović se je razgovarjal v Parizu z zastopnikom lista „Information“. Dejal je: Da se je opomogel naš denar na svetovnem trgu, se imamo zahvaliti dobri letini in velikemu številu pitanih prašičev in drugih produktov, ki jih moremo ponuditi inozemstvu. Uverjeni smo, da bodo cene blagu začele padati. Za prehrano doma imamo živil dovolj. Na svetovnem trgu bo dinar eden najdražjih denarjev. Uvažali pa se bodo le najpotrebnejši predmeti. Izvozili bomo dvakrat, trikrat več kakor uvozili. Zato bo dinar ohranil lepo vrednost. Poljedelski pridelki, posušeno sadje, meso, obdelan les in drugo, kar imamo odveč, cenijo na 4 milijarde. Kar pa potrebujemo iz tujine, je vredno 1 milijardo. Carina se bo plačevala v dinarjih.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Dne 8. junija t. l. se je vršil XX. redni občni zbor banke pod predsedanjem dr. Ivana Tavčarja ob udeležbi 48 delničarjev. Občnemu zboru je bila predložena bilanca za leto 1919., ki izkazuje K 3.059.687,86 čistega dobička. Občni zbor je sklenil izplačati za leto 1919., počenši s 15. junijem t. l., 5% dividendo in 4% superdividendo, to je 9% = 36 K na delnico (oziroma 18 kron za pol kupona), dodeliti K 597.166,65 rezervnim fondom, K 100.000 pokojninskemu zakladu, nakazati K 200.000 kot remuneracijo osebju in od ostanka, odštevši statutarne taničime itd. per K 222.116,66, prenesti K 265.404,55 na novi račun. Splošni promet za leto 1919. je znašal čez 12 milijard kron. Kakor je iz številke bilance razvidno, se je razširilo poslovanje tudi v 19. bilančnem letu v vseh oddelkih. Vloge so dosegle skoraj znesek 150 milijonov kron, poleg drugih upnikov v znesku 188 milijonov kron, kar pričuje o vedno rastočem zaupanju k tej najstarejši in največji banki v Sloveniji in eni prvih bank v naši državi sploh. — Obsežni delokrog banke na polju trgovine in industrije zahteva vedno novo in večjo obratno glavnicu in zato je bil soglasno sprejet predlog upravnega sveta k zvišanju delniške glavnice od 30 na 50 milijonov kron, tako da bodo dosegla lastna sredstva banke (glavnica in rezerve) okroglo 100 milijonov kron. Podrobnosti glede provedbe tega novega zvišanja se objavijo v kratkem. — Nadalje se je naročilo upravnemu svetu izposlovati državno dovoljenje k nadaljnjemu zvišanju delniške glavnice od 50 na 100 milijonov kron, kar bi sledilo šele pozneje. — Pri volitvah v upravni svet sta bila po redu izstopajoča člana gg. Josip Špitalsky in Alojzij Vodnik zopet izvoljena. Ko je bila iz vrst delničarjev predlagana zahvala upravi in osebju banke soglasno sprejeta, je zaključil predsednik zborovanje.

Listnica uredništva.

Koženavra. V koš seveda, brez zamere. Pozdravi! — **Žitara vas.** Radi bi objavili cel dopis, a nismo dnevnik. Pozdravljeni!

Zahvala. Za izraze sožalja, za mnogo-brojno udeležbo pri pogrebu pokojnega gospoda

Janeza Pečnika

všč. gosp. župniku Rieplnu za glnljiv nagrobni govor in vsem pogrebem se najtopleje zahvaljujejo

žalujoči ostali.

Prevalje, 17. junija 1920.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah. Odgovorni urednik: **Otmir Mihalek**. Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

V naši kleti se lahko vsak prepriča, da so naša vina prvovrstna in da se nikjer ne kupi tako dobrih vin po nižjih cenah kakor pri vinski trgovini

Oset & Cajnko v Slovenjgradcu.

Bela in rdeča vina letnikov 1917, 1918 in 1919 vseh vrst v sodih in steklenicah na razpolago.

Pivo v sodih in steklenicah vedno vsako množino v zalogi.

Brzjav: Oset Cajnko Slovenjgradec.

Hočete obdržati svojo lepoto?
Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete solčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo „Elza“ obrežno, kožo obvarujočo pomado. Občudovali in zavidali Vas bodo! 1 lonček 9 K. St. III. močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinjšje hlijnomlečno milo 16 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava „Elza“-Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhaj in prerano osivenje. Zabrani plešo! 1 lonček 9 K.

St. III. 12 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 vin. in 8 K.

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K, velika škatljica 6 K.

Želite še kaj?

Fellerjeve „Elza“-umivalne pastilje (Kolonjska voda) 1 škatljica 7 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju 1 škatljica 6 K.

Fellerjev mentolni črtnik zoper glavobol in zobobol 1 škatljica 4 K.

Fellerjev Elza-fluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici specialni 36 K.

Najboljši parfum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder drja. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K.

Močna francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Ovoj in poštnina posebej, a najceneje. — **Evgen V. Feller**, lekarnar, Stubica donja, Elza-trg št. 67, Hrvatska.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec Glavni trg št. 141

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavnica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

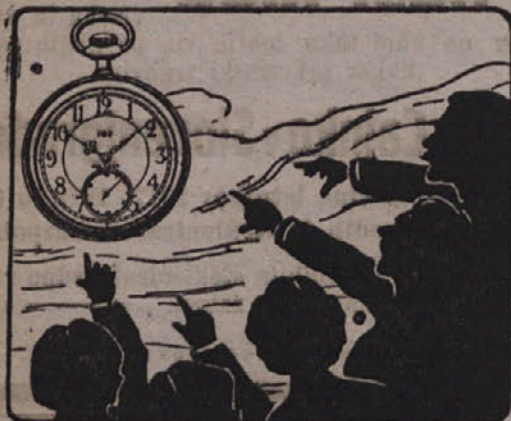
Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

Hišo z malim posestvom, na Koroškem
želi kupiti. Ponudbe sprejme uprav-
ništvo lista „Mir“, Prevalje, št. 29.

Šoferja za na Koroško iščemo. Plača po do-
govoru. — Zglasiti se je osebno v
pisarni centrale Koroške gospodarske družbe v Ljubljani,
skladišče „Balkan“.

Hočete dobro in poceni
kupiti?

**Najzanesljivejša ura
je Suttner-jeva ura!**

Nikelnasta, jeklena, srebrna ali zlata ura, vsaka Vas bo za-
dovoljila! Tudi verižice, prstane in uhane, vsakovrstne da-
rove in potrebščine, kakor: škarje, nože, priprave za britje,
šibljake, diamante za rezanje stekla, doze za smedke
in cigarete, zapestnice itd.

Vse dobro in poceni najdete v ceniku firme

H. Suttner, Ljubljana št. 977.

Za ovčjo volno

plačuje najvišjo ceno edino-le

J. Oswald, Velikovec,
kavarna Sparl.

Zamenja pa za volno tudi razno blago za moške
in ženske obleke in perilo.

V zalogi
Družbe sv. Mohorja na Prevaljah
je izšla knjiga:
Sket-Podboj:
Slov. Sprach- und Übungsbuch
8. Auflage.
Cena vez. 40 K.

Agitirajte za „Mir“!

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov),
tesan les (smrekov, jelkov, borov),
okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen),
bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej),
drva (trda in mehka),
stoječi les v gozdu,
smrekovo skorjo

**kupi vsako množino
„DRAVA“**

lesna trgovska in industrijska družba
z o. z.
v Mariboru.

Kupi „Drava“ Maribor.

Mariborska eskomptna banka.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Redni občni zbor dne 31. majnika 1920 je sklenil zvišati delniško glavnico od 6 na 10 milijonov kron ter pooblastil upravni svet izdati 10.000 komadov novih delnic po K 400.— nominalne pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se zagotovi opcijska pravica na ta način, da pripadejo na pet starih delnic dve novi delnici po kurzu K 700.—.

Za izvrševanje opcijske pravice je treba deponirati delnice pri centrali v Mariboru, ali pri njenih podružnicah v Murski Soboti in Velikovec.

2. Ostalih 4000 delnic se prepusti po kurzu K 850.— novim delničarjem.

3. Delnice participirajo na čistem dobičku banke od 1. julija 1920.

4. Kurzni dobiček po odbitku stroškov in pristojbin se dodeli rezervnemu zakladu.

5. Kupnino je pri prijavi polno vplačati. Od tega zneska se povrnejo 5 % obresti do 30. junija 1920.

6. Prijavi se lahko osebno pri banki v Mariboru in pri njenih podružnicah v Murski Soboti in Velikovec ali pismeno s priloženo tiskovino v času od 1. do včetega 30. junija 1920.

7. Dodelitev delnic si pridrži upravni svet.

**Upravni svet
Mariborske eskomptne banke.**